

за словами Яра Славутича, які чекають нових зустрічей і нових вражень на донецькій землі.

Джерело: Мочалова Л. Відомі митці української діаспори в гостях на Донеччині / Л. Мочалова // Закордонне українство і Донеччина : вчора, сьогодні, завтра : матеріали науково-практичної конференції. – Донецьк : Донецьке обласне відділення Товариства «Україна-Світ», Український культурологічний центр, 2008. – 312 с.

Твори Яра Славутича:

1. Славутич Яр. Поезії та поеми. – Едмонтон: Славута, 2004. – 660 с.
2. Славутич Яр. Твори: В 5 т. – К.: Дніпро; Едмонтон: Славута, 1998.
3. Збірки поезій : «Гомін віків» (1946), «Правдоносці» (1948), «Спрага» (1950), «Фаза» (1960), «Маєстат» (1962), «Завойовники прерій» (1968).

Література про Яра Славутича:

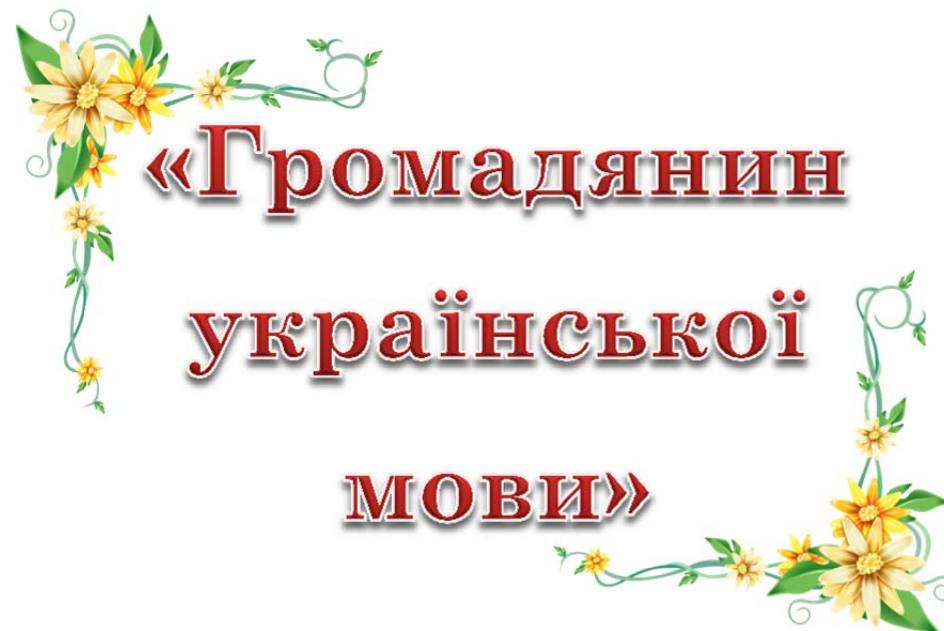
1. Яр Славутич // Дивосвіт «Веселки» : антологія л-ри для дітей та юнацтва : в 3-х т. / [упорядкув. та бібліогр. довідки Чайковського Б.Й. та ін.]. – К. : Веселка, 2005. – Т. 2 : Українська література. – 703 с.: іл.
2. Запорізький збірник: До 80-річчя Яра Славутича/ Упор. В.Чабаненко. – Київ, Запоріжжя: Дніпро, 1998. – 326 с.
3. Мочалова Л. Відомі митці української діаспори в гостях на Донеччині / Л. Мочалова // Закордонне українство і Донеччина : вчора, сьогодні, завтра : матеріали науково-практичної конференції. – Донецьк : Донецьке обласне відділення Товариства «Україна-Світ», Український культурологічний центр, 2008. – 312 с.
4. Назаренко Т. Правди потужний спалах: Поетична творчість Яра Славутича. – К., 1994. – 166 с.
5. Пресич О. Громадянин української мови // Всесвіт. – 2000. – №3–4. - С.166-175.
6. Творчість Яра Славутича: дослідження, статті та рецензії / упоряд. В. Жила. – Т.2. – К.: Дніпро, Едмонтон: Славута, 1997. – 912 с.
7. Українська діаспора у світі / Довідник. – К., 1993.
8. Українська еміграція: Від минувшини до сьогодення / за ред. Б. Лановика. – Тернопіль: Чарівниця, 1999. – 512 с.

Джерела з мережі Інтернет:

<http://www.ukrlit.vn.ua/article/792.html>
<http://www.ukrlit.vn.ua/article/263.html>
<http://www.ukrlib.com.ua/referats/printout.php?id=560>
http://prosvilib.ipsys.net/books/nemchenko/slavytycha_vyvchenna/slavytycha_vyvchenna1.htm
http://www.lit-jarmarok.in.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=91&Itemid=31

Підготувала: бібліограф МБВ ЦБС – Бучковська Л.В.

Добропільська міська ЦБС
Методико-бібліографічний відділ

листок-сигнал

серії «Письменники української діаспори»

до 95-річчя від дня народження письменника української діаспори

Яра Славутича (1918-2011)

для широкого кола читачів

м. Добропілля-2013

«Громадянин української мови»

Яр Славутич (справжнє ім'я і прізвище - Григорій Жученко) народився 11 січня 1918 року на хуторі Жученках біля села Благодатного Херсонської губернії (нині - Кіровоградська область) у сім'ї дворянина -землевласника. Далекий предок - Федір Жученко - був полтавським полковником. Прадід Григорія - Михайло Жученко - харківський адвокат, відомий меценат і співзасновник Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові (пожертвував 9 тисяч карбованців золотом у 1873 році). У родині майбутнього письменника не раз бував у гостях відомий дослідник козацької старовини Дмитро Яворницький.

1932 року родину Жученків спіткала страшна трагедія. Батька і самого 14-річного Григорія заарештували й кинули до потяга, що віз людей на заслання. Матір Тетяну з п'ятьма дочками вигнали з хутора. Григорієві вдалося врятуватися, вистрибнувши на ходу з потяга. Згодом він віднайшов свою матір у Кривому Розі. Під час голоду 1933 року померли дідусь, бабуса і піврічна сестричка Григорія. Майбутній письменник тоді пас худобу, згодом на комбінаті «Запоріжсталь» навчав неписьменних грамоти. 1936 року вступив до Запорізького педагогічного інституту, який закінчив 1940 року. Під час війни брав діяльну участь в українському підпіллі, що називалося Чернігівська Січ. З наближенням Східного фронту частина січовиків влилася в УПА.

Яр Славутич опинився аж у Баварії (Німеччина), а 1948 року виїхав до США. В Америці закінчив Пенсильванський університет, згодом викладав українську мову в Монтереї (Каліфорнія). 1960 року переїхав до Канади й відтоді - професор славістики в Альбертському університеті.

Віршувати почав рано, після відвідин разом із дідом острова Хортиці. Згодом, уже в США, надруковано більш як десять збірок поезій, кілька книжок з літературознавства, чимало статей з україністики Яра Славутича. 1963 року вийшла збірка вибраного за 1938-1963 роки - «Трофеї».

У «Веселці» 1992 року побачила світ книжка Яра Славутича «Соловецький в'язень», до якої увійшли вірші, дві поеми: «Соловецький в'язень» - про останнього кошового Запорозької Січі П. Калнишевського й автобіографічна - «Донька без імені».

Джерело: Дивосвіт «Веселки» : антологія л-ри для дітей та юнацтва : в 3-х т. / [упорядкув. та біобібліогр. довідки Чайковського Б.Й. та ін.]. – К. : Веселка, 2005. – Т. 2 : Українська література. – 703 с.: іл.

Яр Славутич

Знайомство з Яром Славутичем донеччан відбулося у 1998 році, коли він прибув у Донецьк на запрошення Донецького національного університету на наукову конференцію, присвячену 60-річчю від дня народження Василя Стуса. Крім того він відвідав і Донецьку обласну універсальну наукову бібліотеку, ознайомившись із фондом Бібліотеки канадсько-українського центру.

Яр Славутич народився на Херсонщині. Як і Степану Горлачу, йому судилося також опинитися за кордоном.

Яр Славутич є доктором філологічних наук, автором збірок поезій "Гомін віків", "Правдоносці", "Спрага", "Мудрощі мандрів", "Живі смолоскипи", "Зібрані твори. 1938-1978", "Модерна українська поезія. 1900-1950" літературознавчих монографій "Розстріляна Муза", "Шевченкова поетика".

Крім того він є автором численних літературознавчих досліджень. Серед діаспорних авторів має найбільш виразне поетичне обличчя. Провідна тема поезій - запорізька. Чимало своїх творів присвятив рідній Україні, Києву, Херсону, Дніпру. Для поета, наприклад, Київ - це святе місце:

Де б не жив ти і як не діяв,
По яких не блукав містах,
Твоя святість - твій рідний Київ,
Хоч ти сам - перелітний птах.

Поет дуже влучно говорить про Чорне море і його роль в історії України:

О Чорне море, запорозьке море,
Гіперборейський войовничий рух!
Твого походу вже ніхто не збере,
Як не здолає український дух.

Поезії Яра Славутича - це важливий внесок у розвиток сучасної української літератури. Проте він відомий не тільки як поет, літературознавець, критик, але й як видавець, є власником приватного видавництва "Слаута". Йому належить ідея зібрати та надрукувати матеріал про репресованих українських письменників, і цю роботу він розпочав у 1949 році, коли потрапив до Америки.

Яр Славутич є лауреатом першої премії Літературного фонду ім. Івана Франка у 1982 році в Чикаго, отримав нагороду за свою письменницьку діяльність від Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук у 1982 році, від Світової Федерації Українських Жінок тощо.

Поет співпрацює з багатьма композиторами, серед яких Роман Бородієвич, Сергій Яременко, Микола Фоменко, Ігор Білогруд та ін. "Музична Україна" випустила в світ "Вокальні твори на слова Яра Славутича", де його слова покладено на музику відомих в Україні композиторів - О. Білаша, П. Зіброва, В. Постолака.

Щирість і доброта Яра Славутича, його чудова поезія назавжди полонили серця донеччан. Зустрічі з цією неординарною людиною назавжди залишились у пам'яті.

Український закордонний світ поступово відкривається читачам Донбасу. А Донеччина завжди щиро зустрічатиме найкращих синів України, які долею вимушені були жити і творити твори за межами України, отих "перелітних птахів"